

I n f o r m á c i a

**zo 46. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny
a rodovú rovnosť zo 6. marca 2024**

Informácia

Dňa 6. marca 2024 sa v priestoroch Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej iba „MS SR“) v Bratislave uskutočnilo 46. zasadnutie Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“), ktorému predsedala štátna tajomníčka ministerstva spravodlivosti Katarína Roskoványi.

Program rokovania:

1. Diskusia a prijatie odporúčania rady k situácii vzniknutej zrušením výzvy Ministerstva spravodlivosti SR na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2024 na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie.

Zástupcovia mimovládnych neziskových organizácií konštatovali, že dotácie v pôsobnosti MS SR na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie, považujú za zmysluplný dotačný nástroj na financovanie ochrany ľudských práv. Počas rokovania požiadali o zdôvodnenie rozhodnutia MS SR o zrušení výzvy a informácie, akým spôsobom plánuje MS SR túto výzvu nahradiť. Zaznela aj výhrada, prečo nedošlo ku konzultácii s radou pri tak zásadnej otázke.

Zástupcovia MS SR informovali účastníkov rokovania o podozreniach z netransparentného procesu pri administrácii dotácií v pôsobnosti MS SR na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie. Na základe odprezentovaných podozrení MS SR dospelo k záveru zrušiť aktuálnu výzvu a k návrhu na začatie interného auditu s cieľom preveriť podozrenia a skvalitniť pravidlá, tak aby predkladanie projektov a proces posudzovania nevzbudzovali podozrenia z klientelizmu. Z dôvodu závažných podozrení, ktoré môžu viesť k trestnému konaniu nie je možné zrušenú výzvu obnoviť. Bolo zdôraznené, že MS SR má záujem poskytnúť prostriedky organizáciám, ktoré si to zaslúžia, avšak na základe procesu, ktorý bude kontrolovateľný. MS SR prisľúbilo, že v čo najkratšom možnom čase po zapracovaní výsledkov auditu bude vyhlásená nová výzva na predkladanie projektov v pôsobnosti MS SR na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie.

Zástupcovia rady, predovšetkým zo strany mimovládnych neziskových organizácií, konštatovali, že v rámci každej dotačnej výzvy je nevyhnutné definovať konflikt záujmov. Zároveň oceňovali, že v minulosti dotknutá dotačná schéma patrila medzi najtransparentnejšie, dobre administrované a ako jediná reagovala na oblasť ľudských práv. Viacerí podotkli, že je to jediná výzva, ktorá podporuje široký okruh oblasti ľudských práv a doteraz sa mnohé mimovládne neziskové organizácie mohli spoľahnúť na promptnú administráciu a pomerne jednoduché procesy. Oceňovali aj formu verejného vypočutia, ktorá umožňuje výberovej komisii posúdiť žiadosti o dotácie lepšie. Viacerí členovia rady deklarovali, že boli pri kreovaní

postupov a viackolové posudzovanie, ako je tomu v prípade tejto výzvy zaručuje obmedzenie rizika netransparentného postupu. Zazneli tiež obavy, aby zrušenie výzvy nesmerovalo k plošnému znevýhodneniu mimovládnych neziskových organizácií, ale aby sa sankcie vyvodzovali iba vo vzťahu k subjektom, ktoré pochybili, ak také budú.

Viacerí zástupcovia rady vrátane verejného ochrancu práv apelovali, aby nová výzva na dotácie v pôsobnosti MS SR na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie bola vyhlásená čo najskôr, aby prijímatelia dotácií mali čo najdlhší čas na realizáciu svojich projektov. Viacerí členovia rady a zástupcovia prizývaných organizácií vyjadrili obavu z neodôvodeného spochybňovania činnosti mimovládnych neziskových organizácií a požiadali, aby sa aj vedenie MS SR od takýchto výrokov dištancovalo. Zástupcovia MS SR zdôraznili, že každé právo je rovnocenné a že nebudú zvyhodňovať žiadnu skupinu a všetci majú rovnakú štartovaciu čiaru, ľudské práva sú prepojené jedno s druhým, je ich celá škála, rad dohovorov, ktoré ich nejakým spôsobom stupňujú. Na záver bolo zdôraznené, že MS SR odmieta akýkoľvek boj proti mimovládnym neziskovým organizáciám.

Rada napriek diskusii k prerokovanému bodu neprijala žiadne uznesenie.